

EUROPESE COMMISSIE

JURIDISCHE DIENST

Brussel, 7 juli 2015
sj.b(2015)3186398

**AAN DE PRESIDENT EN DE RECHTERS VAN HET HOF VAN JUSTITIE
VAN DE EUROPESE UNIE**

SCHRIFTELIJKE OPMERKINGEN

ingediend overeenkomstig artikel 23, tweede alinea, van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, door de **Europese Commissie**, vertegenwoordigd door António Caeiros en Herke Kranenburg, leden van haar Juridische Dienst, als gemachtigden, en domicilie gekozen hebbende ten kantore van mw. Merete Clausen, eveneens lid van haar Juridische Dienst, Bâtiment BECH, 2721 Luxembourg, en ermee instemmende dat de betekening van alle processtukken via e-Curia geschiedt, in

zaak C-144/15

CUSTOMS SUPPORT HOLLAND BV

tegen

De STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

betreffende het bij arrest van 13 maart 2015 ingediend verzoek van de Hoge Raad der Nederlanden, om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, inzake de uitleg van de tariefposten 2304, 2308 en 2309 van de gecombineerde nomenclatuur, opgenomen in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987, zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 948/2009 van de Commissie van 30 september 2009.

I. INLEIDING

1. De onderhavige zaak betreft de indeling in de gecombineerde nomenclatuur (hierna: 'GN') van een soja-eiwitconcentraat in de vorm van een bruin, grof poeder. Het soja-eiwitconcentraat wordt verhandeld onder de naam Imcosoy 62, en wordt gebruikt als ingrediënt voor mengvoeders voor zeer jonge kalveren.
2. De verwijzende rechter stelt de vraag of dit product dient te worden aangemerkt als 'perskoeken en andere vaste afvalfen, verkregen bij de winning van sojaolie, ook indien fijngemaakt of in pellets' in de zin van GN-post 2304. In geval van een negatief antwoord op deze eerste vraag, wenst de verwijzende rechter te weten of het product dient te worden aangemerkt als 'plantaardige zelfstandigheden en plantaardig afval, plantaardige residuen en bijproducten, ook indien in pellets, van de soort gebruikt voor het voederen van dieren, elders genoemd noch elders begrepen' in de zin van GN-post 2308 of als 'bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren' in de zin van GN-post 2309.
3. In deze schriftelijke opmerkingen zal de Commissie haar standpunt uiteenzetten dat het soja-eiwitconcentraat onder GN-post 2309 dient te worden ingedeeld.

II. RECHTSKADER

A. De indeling van goederen

4. Met het oog op de toepassing van het gemeenschappelijk douanetarief en om het opstellen te vergemakkelijken van de statistieken van de buitenlandse handel van de Unie en van andere beleidsmaatregelen van de Unie inzake de invoer of uitvoer van goederen, heeft de Raad, met de vaststelling van verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistiek nomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief¹ (hierna: 'GN-verordening'), een volledige nomenclatuur vastgelegd van de goederen die in de Unie worden in- of uitgevoerd (de gecombineerde nomenclatuur). Deze nomenclatuur is opgenomen in bijlage I bij de GN-verordening.

---

¹ PB L 256, 7.9.1987, blz. 1.

5. De GN is gebaseerd op het wereldwijd geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en codering van goederen (hierna: 'GS'), waarmee het volledig overeenstemt wat de posten en de uit zes cijfers bestaande onderverdelingen betreft; enkel de postonderverdelingen met een zevende en achtste cijfer zijn specifiek voor de GN (zie artikel 3, lid 1, GN-verordening). Het GS is opgesteld door de Internationale Douaneraad, thans de Werelddouaneorganisatie (hierna: 'WDO'), en is ingevoerd bij het Internationaal Verdrag betreffende het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en de codering van goederen, dat op 14 juni 1983 te Brussel is gesloten en, met het daarbij behorende protocol van wijziging van 24 juni 1986, namens de Europese Economische Gemeenschap is goedgekeurd bij besluit 87/369/EEG van de Raad van 7 april 1987.² Om de toepassing van het geharmoniseerde systeem te preciseren, publiceert de WDO geregeld toelichtingen bij het GS (hierna: 'GS-toelichtingen').
6. Volgens artikel 12, lid 1, van de GN-verordening, zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 254/2000 van de Raad van 31 januari 2000³, stelt de Europese Commissie jaarlijks bij verordening een volledige versie vast van de GN en van het tarief van de douanerechten, zoals die uit de door de Raad van de Europese Unie en de Commissie vastgestelde maatregelen voortvloeien. De verordening treedt in werking op 1 januari van het daarop volgende jaar.
7. De versie van de GN die van toepassing is op de feiten van het geschil is opgenomen in bijlage I bij verordening (EG) Nr. 948/2009 van de Commissie van 30 september 2009 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 2658/87.⁴

B. Algemene interpretatieregels voor de GN

8. Om te waarborgen dat het gemeenschappelijke douanetarief zo veel mogelijk eenvormig wordt uitgelegd heeft de WDO in het GS een samenstel van dwingende voorafgaande bepalingen ingevoegd, die op het niveau van de Unie zijn overgenomen in de algemene regels voor de interpretatie van de GN. Deze regels, die zijn opgenomen in het eerste deel, titel I, afdeling A, van de GN-verordening, luiden, voor zover relevant voor het geschil, als volgt:

---

² PB L 198, 20.7.1987, blz. 1.

³ PB L 28, 3.2.2000, blz. 16.

⁴ PB L 287, 31.10.2009, blz. 1.

"Voor de indeling van goederen in de [GN] gelden de volgende bepalingen.

1. De tekst van de opschriften van de afdelingen, van de hoofdstukken en van de onderdelen van hoofdstukken wordt geacht slechts als aanwijzing te gelden; voor de indeling zijn wettelijk bepalend de bewoordingen van de posten en de aantekeningen op de afdelingen of op de hoofdstukken en – voor zover dit niet in strijd is met de bewoordingen van bedoelde posten en aantekeningen – de navolgende regels.

[...]

6. Voor de indeling van goederen onder de onderverdelingen van een post zijn wettelijk bepalend de bewoordingen van die onderverdelingen en de aanvullende aantekeningen, alsmede "mutatis mutandis" de vorenstaande regels, met dien verstande dat uitsluitend onderverdelingen van gelijke rangorde met elkaar kunnen worden vergeleken. Voor de toepassing van deze regel en voor zover niet anders is bepaald, zijn de aantekeningen op de afdelingen en op de hoofdstukken eveneens van toepassing."

C. De bewoordingen van de relevante GN-posten

9. Afdeling IV, in het tweede deel van de GN draagt als titel: 'Producten van de voedselindustrie; dranken, alcoholhoudende vloeistoffen en azijn; tabak en tot verbruik bereide tabakssurrogaten'. Het voor de onderhavige zaak relevante hoofdstuk 23 is getiteld: 'Resten en afval van de voedselindustrie; bereid voedsel voor dieren'. De relevante GN-posten luiden als volgt:

"2304 00 00 Perskoeken en andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van sojaolie, ook indien fijngemaakt of in pellets"

"2308 Plantaardige zelfstandigheden en plantaardig afval, plantaardige residuen en bijproducten, ook indien in pellets, van de soort gebruikt voor het voeren van dieren, elders genoemd noch elders onder begrepen

[...]

2308 00 90 - andere"

"2309 Bereidingen van de soort gebruikt voor het voeren van dieren

[...]

2309 90 - andere

[...]

2309 90 20 - producten bedoeld bij aanvullende aantekening (GN) 5 op dit hoofdstuk

-- andere, zogenaamde „premelanges” daaronder begrepen

--- bevattende glucose (druivensuiker), glucosestroop, maltodextrine of maltodextrinestroop, bedoeld bij de onderverdelingen 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 en 2106 90 55, zetmeel of zuivelproducten

---- bevattende zetmeel of glucose (druivensuiker), glucosestroop, maltodextrine of maltodextrinestroop

----- geen zetmeel bevattend of met een zetmeelgehalte van niet meer dan 10 gewichtspercenten'

[...]

2309 90 31 ----- geen zuivelproducten bevattend of met een gehalte aan zuivelproducten van minder dan 10 gewichtspercenten"

D. Relevante aantekeningen bij afdelingen of hoofdstukken van de GN

10. Elke afdeling en, binnen elke afdeling, elk hoofdstuk van de GN wordt voorafgegaan door een aantal aantekeningen. Dit zijn de aantekeningen waarnaar wordt verwezen in de hierboven weergegeven algemene indelingsregel 1 van de GN. Relevant voor de onderhavige zaak is aantekening 1 bij hoofdstuk 23 dat als volgt luidt:

"Post 2309 omvat mede producten van de soort gebruikt voor het voederen van dieren, elders genoemd noch elders onder begrepen, verkregen door het behandelen van plantaardige of dierlijke zelfstandigheden, en wel zodanig dat het wezenlijk karakter van die zelfstandigheden verloren is gegaan. Plantaardige afval, plantaardige residuen en bijproducten van vorenbedoelde behandeling vallen echter niet onder deze post."

E. GS-toelichtingen

11. De toelichtingen bij het GS worden enkel in het Engels en het Frans uitgegeven en worden bijgehouden door de WDO.
12. De Engelse versie van de GS-toelichting op post 2304, voor zover relevant, luidt als volgt (nadruk in het origineel):

"This heading covers **oil-cake and other solid residues** remaining after the extraction of oil from soya beans by solvents or in a press or rotary expeller. These residues constitute valuable animal foods.

[...]

This heading **excludes**:

[...]

(b) Protein concentrates obtained by the elimination of certain constituents of defatted soya-bean flour (used as additives in food preparations) and textured soya-bean flour (**heading 21.06**)."

13. Het WDO indelingsadvies voor post 2304 luidt, voor zover relevant, als volgt:

"Defatted soy-bean flour, with a protein content, on a dry matter basis, of approximately 50 % obtained by dehulling dried soya beans and subjecting them to steamheat treatment, solvent extraction and grinding. The flour is not textured and can be used either for human consumption or in animal feeds."

14. Het WDO indelingsadvies voor post 2106 luidt als volgt:

"Defatted soya-bean flour protein concentrate, with a protein content, on a dry matter basis, of approximately 69 to 71 % obtained from defatted soya-bean flakes by the removal of fermentable sugars, the elimination of antigens, heat treatment, grinding and sifting. The concentrate is not textured and can be used either for human consumptions or in animal feeds."

15. De Engelse versie van de GS-toelichting op post 2308 is de volgende (nadruk in het origineel):

"**Provided** they are not included in any other more specific heading of the Nomenclature and are of a kind used in animal feeding, this heading covers vegetable products, vegetable waste, and residues and by-products from the industrial processing of vegetable materials in order to extract some of their constituents."

16. De Engelse versie van de GS-toelichting op post 2309, voor zover relevant, luidt als volgt:

"This heading covers sweetened forage and prepared animal feeding stuffs consisting of a mixture of several nutrients designed:

[...]

(3) for use in making complete or supplementary feeds.

The heading includes products of a kind used in animal feeding, obtained by processing vegetable or animal materials to such an extent that they have lost the essential characteristics of the original material, for example, in the case of products obtained from vegetable materials, those which have been treated to such an extent that the characteristic cellular structure of the original vegetable material is no longer recognisable under a microscope.

[...]

(B) PREPARATIONS FOR SUPPLEMENTING (BALANCING) FARM-PRODUCED FEED (FEED SUPPLEMENTS)

Farm-produced feed is usually rather low in proteins, minerals or vitamins. The preparations devised to compensate for these deficiencies, so as to ensure a well-balanced animal diet, consist of proteins, minerals or vitamins plus additional-energy feeds (carbohydrates) which serve as a carrier for the other ingredients".

F. Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1271/2011

17. Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1271/2011 van de Commissie van 5 december 2011 tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur⁵ stelt de volgende tariefindeling vast:

"BIJLAGE

Omschrijving	Indeling (GN-code)	Motivering
(1)	(2)	(3)
<p>Product in de vorm van een beige poeder bestaande uit (in gewichtspercenten):</p> <p>voedingsvezels 66,1 (waarvan ruwe celstof 15,2) eiwitten 18,8 vocht 7,5 as 2,3 vetten 0,2</p> <p>Het product is een vast plantaardig residu dat wordt verkregen uit sojabonen na de winning van olie en de gedeeltelijke verwijdering van de eiwitten, gevolgd door drogen en malen. Het product heeft de eigenschappen van niet-getextureerd meel.</p> <p>Het product is een bijproduct van de bereiding van sojaproteïneconcentraten en -isolaten en heeft bijgevolg een verlaagd gehalte aan eiwitten.</p> <p>Het product wordt gebruikt voor de verrijking van producten voor menselijke consumptie en diervoeding. Het product wordt aangeboden in zakken van 25 kg.</p>	2304 00 00	<p>De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1 en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, alsmede de tekst van de GN-code 2304 00 00.</p> <p>Hoewel het product wordt gebruikt in de levensmiddelenindustrie, is het geen bereiding voor menselijke consumptie die voldoet aan de onder post 1901 beschreven eigenschappen noch een product voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen onder post 2106. Daarom is indeling onder de posten 1901 en 2106 uitgesloten.</p> <p>Omdat het product bestaat uit verschillende residuen en afvallen verkregen uit plantaardige materialen die door de levensmiddelenindustrie worden gebruikt, als diervoeder en als product voor menselijke consumptie, moet het worden ingedeeld onder hoofdstuk 23 (zie de GS-toelichting bij hoofdstuk 23, Algemeen, eerste alinea).</p> <p>Het product moet daarom worden ingedeeld onder GN-code 2304 00 00 als andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van sojaolie.</p>

⁵ PB L 325, 8.12.2011, blz. 1.

G. Uitvoeringsverordening (EU) nr. 444/2013

18. Uitvoeringsverordening (EU) nr. 444/2013 van de Commissie van 7 mei 2013 tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur⁶ stelt de volgende tariefindeling vast:

"BIJLAGE

Omschrijving	Indeling (GN-code)	Motivering
(1)	(2)	(3)
Product in de vorm van een geel tot geelbruin poeder bestaande uit (in gewichtspercenten):	2309 90 31	De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1 en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, aantekening 1 bij hoofdstuk 23 en de tekst van de GN-codes 2309, 2309 90 en 2309 90 31.
eiwitten 62,5		
zetmeel/glucose 7		
vocht 9		Het product is een eiwitconcentraat en geen residu dat het directe resultaat is van de extractie van sojabonen. Daarom is indeling onder post 2304 uitgesloten.
ruwe celstof 3,9		
ruw vet 1,1		
ruwe as 6		Het product wordt verkregen door zodanige behandeling van ontvette sojabonen dat het wezenlijke karakter van het oorspronkelijke materiaal verloren is gegaan (zie aantekening 1 bij hoofdstuk 23 en de GS-toelichting op post 2309).
Het product wordt verkregen uit ontvette sojabonen na de extractie van olie, waarna een verdere extractie met water en ethanol wordt verricht om oplosbare koolhydraten en mineralen te verwijderen.		Het product is ongeschikt voor menselijke consumptie en is uitsluitend bestemd voor het voederen van dieren. Het moet daarom worden ingedeeld onder GN-code 2309 90 31 als een bereiding van de soort gebruikt voor het voederen van dieren.
Het product is ongeschikt voor menselijke consumptie en wordt gebruikt als diervoeder.		

"

III. FEITEN EN NATIONALE PROCEDURE

19. Customs Support Holland BV (hierna: 'de belanghebbende') heeft de inspecteur van de belastingdienst (hierna: 'de inspecteur') verzocht haar een bindende tariefinlichting (hierna: 'BTI') te verstrekken voor een soja-eiwitconcentraat in de vorm van een bruin, grof poeder dat wordt verhandeld onder de naam Imcosoy 62 en dat wordt gebruikt als ingrediënt voor mengvoeders voor zeer jonge kalveren.

⁶ PB L 130, 15.5.2013, blz. 19.

De belanghebbende verzocht de inspecteur het product in te delen onder postonderverdeling 2304 00 00 van de GN.

20. Met dagtekening 7 september 2010 heeft de inspecteur aan belanghebbende een BTI afgegeven voor het product. In de BTI is het product ingedeeld onder tariefpostonderverdeling 2309 90 31 van de GN. Daarbij is als motivering gegeven dat de indeling is vastgesteld op basis van de algemene indelingsregels 1 en 6 van de GN en de tekst van de goederencodes 2309, 2309 90 en 2309 90 31. In de BTI is het product als volgt omschreven:

"Een diervoederadditief, zijnde een soja-eiwitconcentraat, met onder andere de volgende kenmerken:

- in de vorm van een bruin, grof, poeder;
- een eiwitgehalte van – volgens opgave – 62 gewichtspercenten.
- een zetmeelgehalte van minder dan 10 gewichtspercenten.

Het product wordt uitsluitend gebruikt voor dierlijke consumptie."

21. Na een door de belanghebbende ingediend bezwaar heeft de inspecteur de BTI gehandhaafd, waarna belanghebbende beroep heeft ingesteld bij de Rechtbank Haarlem. Nadat de Rechtbank het beroep gegrond had verklaard, heeft de inspecteur hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof Amsterdam. Bij uitspraak van 28 april 2011 heeft het Gerechtshof de uitspraak van de Rechtbank bevestigd. De inspecteur heeft tegen deze uitspraak beroep in cassatie ingesteld bij de verwijzende rechter.
22. De verwijzende rechter acht het noodzakelijk voor de beslechting van het geschil dat het Hof van Justitie uitleg geeft over de posten 2304, 2308 en 2309 van de GN, en stelt de volgende vragen:

"1. Dient post 2304 van de GN aldus te worden uitgelegd dat deze tariefpost mede omvat een soja-eiwitconcentraat dat is ontstaan na verwijdering van overgebleven vetten, koolhydraten (of voedingsvezels) en schadelijke stoffen uit vaste afvallen (zogenoeten sojaschroot) van de oliewinning uit sojabonen, dat door die extractie geschikt is gemaakt om te worden gebruikt als ingrediënt voor mengvoeder voor zeer jonge kalveren?"

2. Indien de hiervoor onder 1 gestelde vraag ontkennend wordt beantwoord, is dan post 2308 of post 2309 van de GN van toepassing op een soja-eiwitconcentraat dat is verkregen op de wijze beschreven in de hiervoor onder 1 gestelde vraag?"

IV. BEANTWOORDING VAN DE PREJUDICIËLE VRAGEN

A. Inleidende opmerkingen over de tariefindeling

23. Vooraf zij opgemerkt dat wanneer het Hof een prejudiciële vraag krijgt voorgelegd op het gebied van de tariefindeling, het veeleer tot taak heeft de nationale rechter de criteria aan te reiken aan de hand waarvan deze de betrokken producten correct in de GN kan indelen, dan zelf deze indeling te verrichten, temeer daar het Hof niet altijd over de daarvoor noodzakelijke gegevens beschikt. De nationale rechter lijkt hiertoe in ieder geval beter toegerust (zie arrest van het Hof van 22 november 2012, *Digitalnet OOD e.a.*, gevoegde zaken C-320/11, C-330/11, C-382/11 en C-383/11, ECLI:EU:C:2012:745, punt 61, met verwijzing naar eerdere rechtspraak).
24. In het belang van de rechtszekerheid en van een gemakkelijke controle moet het beslissende criterium voor de tariefindeling van goederen in de regel worden gezocht in de objectieve kenmerken en eigenschappen ervan, zoals deze in de tekst van de GN-posten en in de aantekeningen bij de afdelingen of hoofdstukken zijn omschreven (zie arrest van het Hof van 20 juni 2013, *Agroferm A/S*, zaak C-568/11, ECLI:EU:C:2013:407, punt 27, met verwijzing naar eerdere rechtspraak).
25. Volgens vaste rechtspraak zijn de door de Commissie opgestelde toelichtingen op de GN en de door de WDO vastgestelde toelichtingen op het GS belangrijke hulpmiddelen bij de uitlegging van de draagwijdte van de verschillende tariefposten, maar zijn zij rechtens niet bindend (zie arrest van het Hof van 19 februari 2009, *Kamino International Logistics BV*, zaak C-376/07, ECLI:EU:C:2009:105, punt 47, met verwijzing naar eerdere rechtspraak).
26. De inhoud van de toelichtingen op de GN komen niet in de plaats van die op de GS, maar moeten worden beschouwd als een aanvulling daarop (zie in die zin arrest van 6 december 2007, *Van Landeghem*, C-486/06, ECLI:EU:C:2007:762, punt 36, met verwijzing naar eerdere rechtspraak) en moeten samen daarmee worden geraadpleegd. De inhoud van de toelichtingen op de GN moet derhalve in overeenstemming zijn met de bepalingen van de GN en mag de draagwijdte

daarvan niet wijzigen (zie *Kamino International Logistics BV*, zojuist aangehaald, punt 48, met verwijzing naar eerdere rechtspraak).

27. De adviezen van de WDO waarbij een goed in het GS wordt ingedeeld zijn weliswaar rechtens niet bindend, maar zij vormen in het kader van de indeling van dit product in de GN aanwijzingen die een belangrijk hulpmiddel zijn voor de uitlegging van de draagwijdte van de verschillende GN-posten (zie *Van Landeghem*, zojuist aangehaald, punt 25, met verwijzing naar eerdere rechtspraak).
28. Voorts kan voor de indeling onder de juiste post de bestemming van het product een objectief indelingscriterium zijn, wanneer die bestemming inherent is aan het product. De inherentie moet kunnen worden beoordeeld aan de hand van de objectieve kenmerken en eigenschappen van het product (zie arrest van 18 juli 2007, *Olicom A/S*, C-142/06, ECLI:EU:C:2007:449, punt 18, met verwijzing naar eerdere rechtspraak).
29. Het product in de onderhavige zaak, *Imcosoy 62*, is hetzelfde product dat middels uitvoeringsverordening (EU) nr. 444/2013 van de Commissie is ingedeeld onder GN-post 2309 90 31. De verwijzende rechter merkt echter terecht op dat deze verordening op het tijdstip waarop in de onderhavige zaak een BTI werd gegeven nog niet van kracht was (zie punt 2.5.2. van de verwijzingsbeslissing). In dit verband heeft het Hof herhaaldelijk overwogen dat een verordening waarin de voorwaarden voor de indeling onder een post of een postonderverdeling worden vastgesteld, constitutief van aard is en geen terugwerkende kracht kan hebben (zie beschikking van 19 januari 2012, *DHL Danzas Air & Ocean (Netherlands) BV*, C-227/11, ECLI:EU:C:2012:30, punt 42 met verwijzing naar eerdere rechtspraak). Dit geldt ook voor uitvoeringsverordening (EU) nr. 1271/2011 dat op het moment dat de BTI in de onderhavige zaak door de inspecteur werd afgegeven eveneens nog niet van kracht was.

B. Ten aanzien van de twee prejudiciële vragen

30. Met zijn twee vragen, die de Commissie gezamenlijk zal behandelen, wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen onder welke GN-post het product Imcosoy 62 uit de onderhavige zaak moet worden ingedeeld: post 2304, 2308 of 2309.
31. GN-post 2304 betreft 'Perskoeken en andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van sojaolie, ook indien fijngemaakt of in pellets'. Zowel uit de GS-toelichting op post 2304 als het in punt 13 weergegeven WDO indelingsadvies voor deze post blijkt dat deze post ziet op producten die het *rechtstreekse* resultaat zijn van het extractieproces van olie uit sojabonen. Ook het Hof van Justitie heeft overwogen dat het bij het begrip 'afvallen' om producten moet gaan 'die het rechtstreeks resultaat zijn van het oliewinningsproces' (zie arrest van 22 september 1988, *Cargill BV*, 268/87, punt 11 en arrest van 14 december 1995, *Franse Republiek/Commissie*, C-267/94, punt 26).
32. Uit de punten 2.1.2 en 2.1.3 van de verwijzingsbeslissing blijkt dat na het extractieproces van olie uit sojabonen (de zogenaamde 'eerste extractie') sojaschroot overblijft. Dit sojaschroot valt onder GN-post 2304. Het sojaschroot wordt vervolgens behandeld met ethanol en water waardoor aan het sojaschroot overgebleven vet wordt onttrokken alsmede het gehalte van andere bestanddelen dan eiwitten (vooral koolhydraten of voedingsvezels) wordt verlaagd (de zogenaamde 'tweede extractie'). Bij de tweede extractie worden tevens schadelijke stoffen verwijderd om te voldoen aan veiligheidswetgeving. De tweede extractie vindt plaats om het sojaschroot geschikt te maken om te worden gebruikt als ingrediënt van mengvoeders voor zeer jonge kalveren (zie punt 2.1.4. van de verwijzingsbeslissing).
33. Doordat op het sojaschroot een tweede extractie wordt toegepast die niet het loutere oogmerk heeft verder olie te winnen, kan het uiteindelijke soja-eiwitconcentraat niet worden beschouwd als het rechtstreekse resultaat van het extractieproces van olie uit sojabonen en kan het daarom niet worden aangemerkt als afval dat onder post 2304 valt.
34. Dat een verdere bewerking van afvallen na het oliewinningsproces leidt tot de niet-toepasselijkheid van post 2304 wordt bevestigd door de GS-toelichting bij

post 2304 die expliciet van post 2304 uitsluit: '[p]rotein concentrates obtained by the elimination of certain constituents of defatted soya-bean flour (used as additives in food preparations and textured soya-bean flour (**heading 21.06**)' (nadruk in het origineel).⁷

35. GN-post 2308 betreft 'plantaardige zelfstandigheden en plantaardig afval, plantaardige residuen en bijproducten, ook indien in pellets, van de soort gebruikt voor het voederen van dieren, elders genoemd noch elders begrepen' (eigen onderstreping). Gelet op de laatste onderstreepte zinsnede, valt het soja-eiwitconcentraat alleen onder post 2308 als geen andere post van toepassing is. Dit blijkt ook uit de in punt 15 weergegeven GS-toelichting bij post 2308 '**Provided** they are not included in any other more specific heading of the Nomenclature'.
36. Om die reden moet eerst worden bekeken of het product uit de onderhavige zaak onder GN-post 2309 valt.
37. GN-post 2309 betreft 'bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren'. Volgens het Hof in de zaak *Henck* moet onder 'bereiding' worden verstaan een bewerking van een product dan wel een menging met andere producten (zie arrest van 23 maart 1972, *Henck*, C-36/71, ECLI:EU:C:1972:25, punt 4). Het Hof overwoog voorts dat de bestemming tot het voederen een objectieve factor is met behulp waarvan kan worden vastgesteld dat de bereiding geschikt is om uitsluitend tot het voederen van dieren te dienen (zie *Henck*, punt 4).
38. Post 2309 betreft, aldus het Hof in *Henck*, producten die een definitieve bewerking hebben ondergaan of door menging van verschillende stoffen zijn ontstaan en die uitsluitend tot voeding van dieren geschikt zijn (zie *Henck*, punt 12).
39. Het soja-eiwitconcentraat in de onderhavige zaak voldoet aan deze omschrijving. De tweede extractie vormt voor dit product de definitieve bewerking. Tijdens de tweede extractie wordt, zoals weergegeven, het sojaschroot behandeld met ethanol en water waardoor overgebleven vet wordt onttrokken, het gehalte van

---

⁷ GN-post 2106 is op het product uit de onderhavige zaak niet van toepassing, aangezien post 2106 'producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen' betreft. Het product in

met name koolhydraten of voedingsvezels wordt verlaagd en schadelijke stoffen worden verwijderd. Het doel van deze tweede extractie is om het afval van de eerste extractie geschikt te maken om te worden gebruikt als ingrediënt van mengvoeders voor zeer jonge klaveren.

40. Het product Imcosoy 62 valt ook onder de beschrijving zoals weergegeven in deel II, onderdeel B, van de GS-toelichting op post 2309:

"Farm-produced feed is usually rather low in proteins, minerals or vitamins. The preparations devised to compensate for these deficiencies, so as to ensure a well-balanced animal diet, consist of proteins, minerals or vitamins plus additional-energy feeds (carbohydrates) which serve as a carrier for the other ingredients."

41. De definitieve en doelgerichte bewerking van het sojaschroot door middel van de tweede extractie maakt dat niet gesproken kan worden van '[p]lantaardige afval, plantaardige residuen en bijproducten' van het behandelen van plantaardige of dierlijke zelfstandigheden die in aantekening 1 bij hoofdstuk 23 van de GN buiten post 2309 worden geplaatst.
42. Volgens de Commissie moet het product Imcosoy 62 uit de onderhavige zaak daarom worden ingedeeld onder GN-post 2309. Als gevolg hiervan kan het product in de onderhavige zaak niet onder GN-post 2308 vallen.

V. CONCLUSIE

43. Op grond van hetgeen is uiteengezet in deze schriftelijke opmerkingen geeft de Commissie het Hof van Justitie in overweging de twee prejudiciële vragen van de verwijzende rechter gezamenlijk als volgt te beantwoorden:

"De gecombineerde nomenclatuur die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987, zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 948/2009 van de Commissie van 30 september 2009, moet aldus worden uitgelegd dat een soja-eiwitconcentraat dat is ontstaan na verwijdering van overgebleven vetten, koolhydraten (of vaste voedingsvezels) en schadelijke stoffen uit vaste afvallen (zogeheten sojaschroot) van de oliewinning uit sojabonen, dat door die extractie geschikt is gemaakt om te worden gebruikt als

ingrediënt voor mengvoeder voor zeer jonge kalveren valt onder post 2309 van deze gecombineerde nomenclatuur."

António CAEIROS

Herke KRANENBORG

Gemachtigden van de Commissie